

Inwonersonderzoek Texel

Expert opinie Marieke Politiek

9-10-2024

Manager Intell & Insights

Marieke Politiek

Marieke Politiek is de drijvende kracht achter kennis en data als het gaat om bestemming Nederland. Ze signaleert daarbij trends en ontwikkelingen die ons land helpen om in te spelen op toeristische ontwikkelingen.

Voorzitter LDA Programmaraad

"Ik hoop op een
gezamenlijke
datastrategie
die iedereen
omarmt"

Interview met Marieke Politiek

In een open netwerk samenwerken aan betere data

De Landelijke Data Alliantie (LDA) werkt in een open netwerk samen aan de ontwikkeling van betere data en inzichten voor de toeristische sector. De LDA verbindt hiertoe relevante partijen en stuurt aan op kennisdeling. Voorzitter van de programmaraad is Marieke Politiek, in het dagelijks leven Manager Intell & Insights van NBTC. Met haar gaan we terug naar de start van de Landelijke Data Alliantie en komen we uiteindelijk aan bij de stip aan de horizon voor de LDA.

"Bij de ontwikkeling van Perspectief 2030 werd al gesproken over het belang van data bij het maken van beleidskeuzes. Daar is toen het idee van een samenwerking op het gebied van data ontstaan en dat is later de Landelijke Data Alliantie geworden. Maar dat zou impliceren dat er daarvoor niet werd samengewerkt op het gebied van data. We hadden elk jaar wel een bijeenkomst waar we met onderzoekers vanuit heel Nederland over toeristisch onderzoek praatte en kennis deelden. Vanuit dat gremium kwam ook de vraag om vaker en structureel kennis uit te wisselen."

Wat is de Landelijke Data Alliantie precies?

"De Landelijke Data Alliantie is een open netwerk waar we met elkaar samenwerken aan betere data voor toerisme. Dat is meteen ook heel erg lastig. Want een open netwerk heeft bijna geen kaders meer. Waar begint het en eindigt het? In de praktijk zijn er een aantal organisaties in Nederland heel erg bezig met data voor toerisme. Die partijen zijn bovengemiddeld betrokken bij deze samenwerking. Denk dan aan het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC) en het Centre of Expertise Leisure, Tourism & Hospitality (CELTH) en de Destination Management Organisations (DMO). Iedereen die een bijdrage kan en wil leveren of geïnteresseerd is, kan aanhaken."

Heeft die transitie van een informeel netwerk naar een open netwerk met als label Landelijke Data Alliantie gewerkt?

"Ja, maar we zijn daarin nog echt in ontwikkeling. Het feit dat we een eigen naam, huisstijl, organisatie en website hebben, heeft het netwerk een gezicht gegeven. Door samen aan een werkprogramma te werken, gaat het verder dan alleen maar kennis te delen. Concreet project met elkaar initiëren dat heeft het verschil gemaakt. We bekijken hoe we nog meer stappen kunnen zetten."

Wie zitten er in de LDA?

"Het is grappig dat je dat vraagt. We krijgen vaak vragen als 'kan dit ook in de LDA of kun je dit onderzoek in de LDA doen?' Dan kom je weer op het feit dat de LDA een open netwerk is. Wanneer zit je erin? Je kunt dan kijken naar de leden van de programmaraad of mensen die actief zijn in de projecten en onderzoeken. Maar je hoort er wat ons betreft

ook bij als je naar onze landelijke Kennisdag komt of een online bijeenkomst bijwoont."

Is de LDA uniek in Nederland of hebben andere sectoren ook zoiets?

"Ik heb bij de totstandkoming van deze alliantie wel om me heen gekeken maar geen voorbeeld gevonden dat één op één zo is ingericht. Ook als ik de opzet van de LDA in internationale toeristische netwerken deel, hoor ik geen geluiden als 'dat hebben wij hier ook'. Er zal op heel veel plekken samenwerkingsverbanden zijn maar vaak is er dan één partij opdrachtgever en een andere partij weer uitvoerder. Zo werkt het in de LDA beslist niet."

Is dit nu 'typisch Nederlands polderen'? Samenwerken aan één doel?

"Misschien wel. Het is vanuit de behoefte ontstaan dat je samen verder komt dan alleen. Ik zou het meer co-creatie noemen. Het mooie van data is dat organisaties elkaar daarop niet beconcurreren. Data heeft geen waardeoordeel. Het is hoe slim je met data omgaat dat het verschil maakt en waar je concurrentievoordeel in kan zitten. Bijkomend voordeel is dat in ons vakgebied mensen graag met elkaar gericht beleid maken op basis van data."

Ik zie geen brancheorganisaties bij de LDA. Hoe komt dat?

"De brancheorganisaties zijn zeker uitgenodigd voor de programmaraad maar die hebben de afgelopen periode andere dingen op hun bord gehad. Het is niet zo dat ze niet positief zijn maar ze hebben nog niet de tijd gevonden om daarin mee te werken. Ze zijn zeker welkom. Misschien moet het ook wel heel praktisch zijn voor ze. Je ziet dat ze bijvoorbeeld

Marieke Politiek
- Voorzitter
Programmaraad
Landelijke Data Alliantie

LDA Magazine | 2022 | 7

Opzet van het onderzoek

- Inwonersonderzoek naar de beleving van leefbaarheid in relatie tot toerisme, uitgevoerd door Bureau voor Ruimte & VrijeTijd
- Vijf jaar eerder is er ook inwonersonderzoek gedaan, destijds door Kenniscentrum Kusttoerisme verbonden aan HZ University
- Online vragenlijst
- Digitale link verspreid via verschillende kanalen van de gemeente & via brieven (incl. papieren versie)
- 2.467 reacties die na opschoning resulteren in 1.827 valide resultaten (41% op papier, 59% online)
- Data cleaning obv volledigheid, invultijd en IP adres
- Hantering van het RETS-model (Resident Empowerment through Tourism Scale)

Onderdelen expert opinie

1. De waarde van inwonersonderzoek
2. De gekozen onderzoeksopzet
3. De bruikbaarheid van de resultaten

Tot slot: enkele adviezen voor herhaling van het onderzoek.

Ambitie Perspectief 2030 (landelijke visie op toerisme)

Iedere Nederlander profiteert van toerisme in 2030

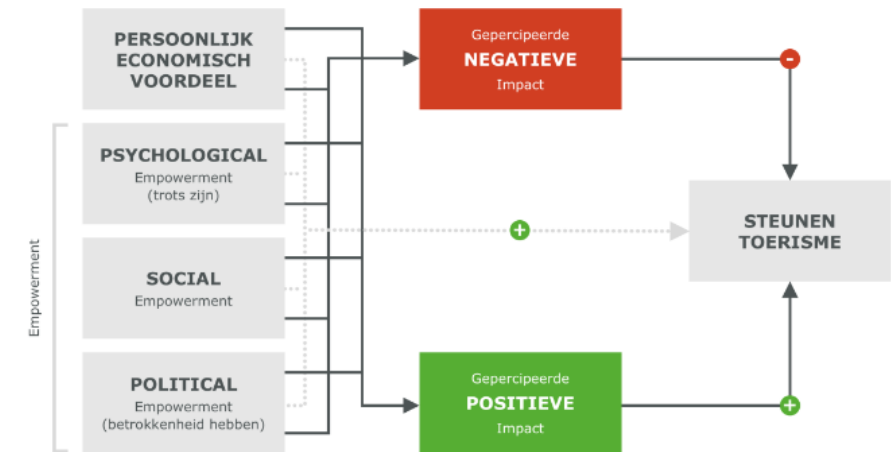
- Inwoners zijn een belangrijke stakeholdergroep i.h.k.v. bestemmingsmanagement
- Onderzoek onder inwoners is belangrijk
- NBTC en LDA stimuleren inwonersonderzoek en delen kennis over de opzet ervan
- Texel liep hierbij vijf jaar geleden al voor de troepen uit

Keuzes in 2024 onderzoek

- Waar mogelijk vergelijkbaar aan 2019
- Internationaal gevalideerd RETS-model: belicht zowel de positieve als negatieve kanten van toerisme > meer gebalanceerd beeld
- Naast brieven sturen is de link ook via andere kanalen verspreid, wat potentieel leidt tot dubbeltellingen
- Opschoning, zowel op onvolledige vragenlijsten, als obv invultijd en IP adres
- Jonge doelgroep blijft lastig te bereiken, net als in 2019
- Verdeling op woonkern is al goed, weging niet nodig
- Verdeling op leeftijd te scheef om weging verantwoord toe te passen

Het RETS-model schematisch weergegeven:

Een waardevolle bron van informatie voor verdere uitwerking van het Toeristisch Toekomstplan Texel

- Mening van maar liefst 1.827 Texelaars, grote basis om betrouwbare uitspraken over te doen
- Geen uitspraken over alle inwoners van Texel, wel inzicht in de mening van de inwoners van Texel van 40 jaar en ouder

N.B. het bureau geeft aan geen duidelijk patroon te zien (positief of negatief) in de beantwoording van jongere of oudere inwoners.

Adviezen voor toekomstig inwonersonderzoek

- Blijf inwonersonderzoek doen
- Kies een passende onderzoeksmethode voor inzichten uit de gewenste doelgroep
- Gebruik de resultaten om het gesprek verder aan te gaan

